

Љубиша Мишић

ПОЕЗИЈА СТВАРНОСТИ

СРЕТЕН ВУЈКОВИЋ: »Свако је у нешто погођен« песме, издање: »Епоха«, Београд 1980. год.

Запажени књижевни критичар Сретен Вујковић, објавио је обимну прву песничку збирку. Судећи по тексту унутар међу корицама, пред нама је поезија дана, са својим малим темама, које итекако могу да одлично певају: »Борба бикова«, »Излог ципела«. Вујковић раскида са неосимболистичком традицијом, валерима, поетиком, и говори, не пева! обичним матерњим језиком мајке Деве и оца Стојана претачући језик свакидашњице, стварности, отуђења, мучнима, у језик поезије, који је у Вујковићевом случају само један корак више од опрезног корака стварности!

Збирка садржи три тематска циклуса, који и поред истоветности проширивања Тачке Круга, садрже деструктивне флексибилности, али то се песнику с благонаклоношћу може опростити, јер Поезија је деструкција! Језгровитост у књизи постоји, али та лапидарност се креће у аутобиографском инструментаријуму причања песама! Круг је затворен, треба проширивати површину, јер цела стварност је поетика и тема ове песничке прве збирке.

Дефиниција ове поезије је коинциденција, далеко од слике, искуства, метафизике, можда једино притајене. Али можемо се одмах сетити велике Мисли Фјодора Михаиловича Достојев-

ског: »Ништа фантастичније од стварности«. Чини ми се, да је у сржи ове поезије, на трагикомичан начин, примењена ова мисао Достојевског. Вујковић нам индиректно шапуће: треба писати једноставно, онако како јесте, треба преписивати стварност, уопште не измишљајући ништа, јер све је поезија, о свему се може писати, са што више речи на једну тему дати податке Песме. Песник је у свему томе глагол, али не треба заборавити да је и коначни продукт — песма исто глагол.

Већ данас може да се каже, да су већим делом наши савремени песници дубоко ногама у земљи и главом ниско према небу! Одбацивши метафизичку усвајају стварност, обичност! одбацивши квалитет писања они су одбацили енергију поезије, одбацивши естетику они су усвојили дрогу, одбацивши Рембоовску лепоту певања и само певање као чин, они су усвојили говор и једноставну слику: једног свињокоља у јесен. Одбацивши песничку истину декларишу се у истини баналности, као тринаести апостоли, подижући је у виши смисао битисања и ироније битисања. Све оно што се некад прећуткивало због непоетичности и неукуса, данас авангарни песници баш то истичу у гро план. Једна »Уплата кола« је одлична песма, која чека

на ред да се ради и да одмах умре, **МЕБУТИМ ОНА ЈЕ ЗАБЕЛЕЖЕНА НА БЕЛИНИ ХАРТИЈЕ!** Поезија ће умрети у овим песницима замењујући себе новим термином: Писмом. Ти данашњи песници изједначиће се са чиновницима домаћинства, чије загореле запришке неће се ослободити нико! Њихова поезија је песничка мода која ће потрајати дуже од свих осталих. Квантитет ће певати у име живота и бесмртности, у име Рођења и Љубави и. т. д. Полако се у свету потврђују речи Езре Паунда »Кич ће побеђивати«. Не знам колико је то и »вјерују« песника Срегена Вујковића. Апсолутна вредност ове збирке је песма: »На путевима човековим«. Она име нешто од биб-

лијског тона и стила писања, као да је писана у свим временима. Но, она ће умети увек више сама да каже, више од свих нових критичара него што би они пангеријски и сензибилно казали о њој:

»будаду не удри
паметна подржи
бићеш праведан

гладна нахрани
жедна напоји
бићеш омиљен

срдитом покажи
како да се смири
бићеш и ти миран«.